Stockholms läns landsting

Landstingsrådsberedningen

SKRIVELSE
2017-03-22

LS 2017-0090

Landstingsstyrelsen

Årsrapport 2016 och internkontrollplan 2017 för Koncernfinansiering

Föredragande landstingsråd: Irene Svenonius

Ärendebeskrivning

Härmed överlämnas årsrapport 2016 för Koncernfinansiering samt förslag till internkontrollplan för år 2017.

Förslag till beslut

Landstingsrådsberedningen föreslår landstingsstyrelsen besluta

att fastställa årsrapport 2016 för Koncernfinansiering

att fastställa internkontrollplan 2017 för Koncernfinansiering enligt landstingsdirektörens förslag

Landstingsrådsberedningens motivering

Koncernfinansiering är en central redovisningsenhet där poster av landstingsövergripande karaktär redovisas, såsom skatteintäkter och utbetalning av landstingsbidrag och räntekostnader avseende upplåning. Denna enhet har inga anställda och bedriver ingen egen verksamhet.

Resultatet för 2016 uppgick till -471 miljoner kronor vilket är en resultatförbättring med 1 277 miljoner kronor jämfört med budgeterat årsresultat som uppgick till -1 748 miljoner kronor. Resultatet påverkas främst av utvecklingen av skatteintäkterna, ränteutvecklingen och beräkningar av landstingets pensionsskuld.

Landstingsstyrelsen beslutade den 12 april 2016 om internkontrollplan för 2016 för Koncernfinansiering. Den omfattar två riskområden där översyn av riskområdena är påbörjad och kommer att fortgå under 2017.

De samlade skatteintäkterna för 2016 uppgick till 71 010 miljoner kronor, vilket är en positiv avvikelse mot budget med 599 miljoner kronor. Samtidigt ökade landstingets kostnader inom ramen för skatteutjämningssystemet med 69 procent från föregående år. I dag är Stockholms läns landsting det enda landsting som tillför systemet resurser, medan övriga landsting och regioner är mottagare.

Stockholms län står för en fjärdedel av landets befolkning. I en tid av kraftig tillväxt innebär ett stärkande av vår region möjligheten att skapa utvecklingskraft för hela landet. Detta förutsätter dock att det finns möjlighet att genomföra alla de viktiga investeringar som Stockholm är i behov av för framtiden. Under samma tid som landstinget går in i ett intensivt skede av att bygga ut kapaciteten i våra verksamheter beräknas utjämningsskatten öka kraftigt till ca 2 500 miljoner år 2021. Det är av vikt för landstingets finansiering på övergripande koncernnivå att utjämningsskatten är utformad på ett sätt som skapar förutsättningar för Stockholmsregionen att växa långsiktigt med bibehållen hög kvalitet i vårt välfärdsåtagande.

Beslutsunderlag

Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande den 6 mars 2017
Årsrapport 2016 för Koncernfinansiering
Internkontrollplan 2017 för Koncernfinansiering

Irene Svenonius

Gustaf Drougge

Landstingsstyrelsens förvaltning
SLL Styrning och ekonomi

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2017-03-06

LS 2017-0090

Landstingsstyrelsen

Årsrapport 2016 och internkontrollplan 2017 för Koncernfinansiering

Ärendebeskrivning

Härmed överlämnas årsrapport 2016 för Koncernfinansiering samt förslag till internkontrollplan för år 2017.

Beslutsunderlag

Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande den 6 mars 2017
Årsrapport 2016 för Koncernfinansiering
Internkontrollplan 2017 för Koncernfinansiering

Förslag till beslut

Landstingsstyrelsen föreslås besluta

att fastställa årsrapport 2016 för Koncernfinansiering

att fastställa internkontrollplan 2017 för Koncernfinansiering enligt landstingsdirektörens förslag.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Inga ytterligare ekonomiska konsekvenser av beslutet.

Malin Frenning
Landstingsdirektör

Henrik Gaunitz
Ekonomidirektör

Stockholms läns landsting

Koncernfinansiering

ÅRSRAPPORT 2016

Innehållsförteckning

1. Inledning 3
1.1 Sammanfattning....3

2. Styrning 4
2.1 Verksamhet 4
2.2 Uppdrag.... 4
2.2.1 Uppdrag i budget.... 4
2.2.2 Uppdrag under löpande år 4
2.3 Efterlevnad av styrande dokument 4
2.3.1 Landstingets finanspolicy 4
2.4 Intern styrning och kontroll.... 4

3. Mål....5
3.1 Ekonomi i balans....5

4. Ekonomi 5
4.1 Resultatutveckling....5
4.1.1 Verksamhetens intäkter 5
4.1.2 Verksamhetens kostnader....7
4.1.3 Samlade skatteintäkter.... 8
4.1.4 Finansnetto 9
4.2 Investeringar 9
4.3 Balansräkning 10
4.4 Kassaflödesanalys.... 11

5. Pågående rättsprocesser (tvister)....12

6. Övrigt....12

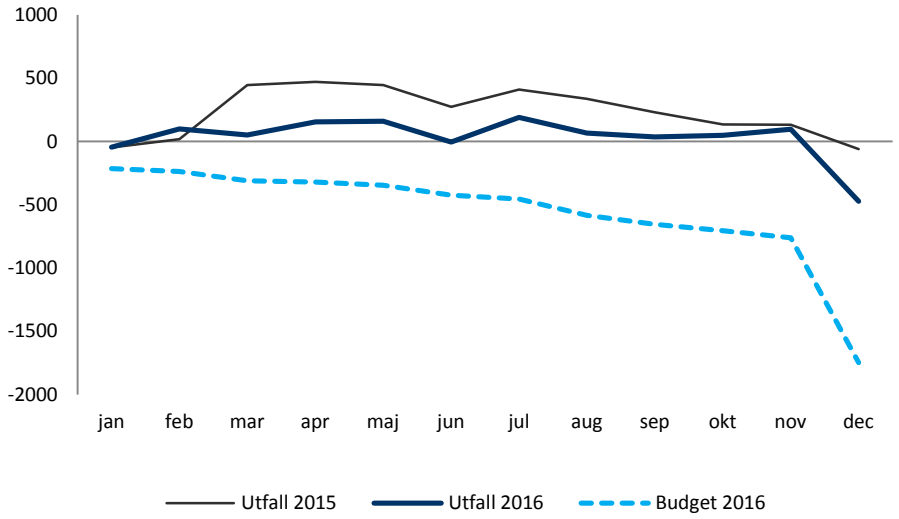
7. Styrelsebehandling....12

8. Bilagor 12

1. Inledning

1.1 Sammanfattning

Resultatet för 2016 uppgick till - 471 miljoner kronor. Det budgeterade årsresultatet för 2016 uppgick till -1 748 miljoner kronor.

I utfallet ingår högre samlade skatteintäkter än budgeterat, huvudsakligen med anledning av höjt statsbidrag för läkemedelsförmånen, samt högre specialdestinerade statsbidrag än budgeterat. Koncernfinansierings resultat påverkas framförallt under årets sista månader. Detta beror på att Koncernfinansiering i sin övergripande roll av olika skäl belastas med kostnader relaterade till landstingets olika verksamheter.

2. Styrning

2.1 Verksamhet

Koncernfinansiering är en central redovisningsenhet där poster av övergripande karaktär inom landstinget redovisas, såsom skatteintäkter och utbetalning av landstingsbidrag. Enheten har inga anställda och bedriver ingen egen verksamhet.

2.2 Uppdrag

2.2.1 Uppdrag i budget

Inga specifika uppdrag i budget.

2.2.2 Uppdrag under löpande år

Inga specifika uppdrag givna under 2016.

2.3 Efterlevnad av styrande dokument

2.3.1 Landstingets finanspolicy

Inga avsteg från finanspolicyn har skett under 2016.

2.4 Intern styrning och kontroll

Landstingsstyrelsen beslutade den 12 april 2016 om internkontrollplan för 2016 för Koncernfinansiering.

Internkontrollplanen omfattar två riskområden och riskbeskrivningen är att avsaknad av process/rutin och kontrollbeskrivning kan bidra till väsentliga fel. Processbeskrivningen behöver därför uppdateras med vilka kontroller som utförs. Båda riskområdena har bedömts vara gula då översyn är påbörjad och arbetet kommer att fortgå under 2017.

3. Mål

3.1 Ekonomi i balans

Mål och indikator	Utfall 2016	Mål 2016	Utfall 2015
EKONOMI I BALANS			
Finansiell stabiliet			
Resultat: Ett positivt resultat enligt balanskravet	-471	-1748	-60

Enligt fullmäktiges budgetbeslut (LS 2015-0039) är Koncernfinansierings resultatkrav -1 748 miljoner kronor för 2016. Koncernfinansierings ekonomiska resultat för år 2016 beskrivs och kommenteras vidare i kapitel 4.

4. Ekonomi

4.1 Resultatutveckling

4.1.1 Verksamhetens intäkter

Redovisning över specialdestinerade statsbidrag
Koncernfinansiering erhåller ett antal specialdestinerade statsbidrag, varav några förmedlas vidare. De statsbidrag som vidareförmedlats till hälso- och sjukvårdsförvaltningen är bidrag avseende asylsjukvård, bidrag enligt lagen om råd och stöd (LSS) samt statsbidrag enligt vävnadsdirektivet. Under 2016 har även delar av statsbidragen avseende cancervård samt förlossningsvård och kvinnors hälsa vidareförmedlats till hälso- och sjukvårdsförvaltningen.

Specialdestinerade statsbidrag (mkr)	Bokslut 2016	Bokslut 2015	Förändr %	Budget 2016	Avvik Bokslut-Bu
ALF-bidrag	615	576	7%	621	-6
Asylsjukvård	309	218	42%	178	131
Lagen om råd och stöd (LSS)	21	21	2%	21	0
Tillgänglighetsmiljard	6	220	-97%	0	6
Professionsmiljard	215	0		220	-5
Kömiljard	0	112	-100%	0	0
Vävnadsdirektivet	17	13	31%	16	1
Cancervård	98	95	3%	96	2
Sjukskrivningsmiljard	187	142	32%	128	59
Förlossningsvård och kvinnors hälsa	113	45	151%	0	113
Övriga bidrag	27	0	10700%	53	-26
varav vidareförmedlade	*550*	*253*	*117%*	*-199*	*749*
Summa specialdestinerade statsbidrag	**1 608**	**1 442**	**11%**	**1 333**	**275**

Statsbidragen uppgår till 1 608 miljoner kronor och är 275 miljoner kronor högre än budget. Det beror framförallt på högre ersättning för asylsjukvården och förlossningsvården under 2016 än vad som budgeterats, samt högre ersättning för sjukskrivningsmiljarden för 2015 än vad som bokfördes i årsbokslutet 2015.

PO-intäkter och övriga intäkter

Intäkterna från förvaltningarna avseende deras interna personalkostnadspålägg (PO-pålägg) uppgår till 5 637 miljoner kronor och är 67 miljoner kronor lägre än budget. Dessa intäkter finansierar de sociala avgifterna och pensionskostnaderna som redovisas i Koncernfinansiering och beräknas utifrån förvaltningarnas redovisade lönekostnader.

PO-intäkter och övriga intäkter (mkr)	Bokslut 2016	Bokslut 2015	Förändr %	Budget 2016	Avvik Bokslut-Bu
PO-intäkter	5 637	5 468	3,1%	5 704	-67
Övriga intäkter	0	203	*-100,0%*	0	0
varav jämförelsestörande post [1)]	*0*	*195*	*-100,0%*	*0*	*0*

[1)] *Avser återbetalning från AFA-försäkring avseende försäkringspremie för 2004.*

4.1.2 Verksamhetens kostnader

Koncernfinansiering redovisar såväl arbetsgivaravgifter som pensioner och avtalsförsäkringar för landstingets förvaltningar. De sociala avgifterna och pensionerna finansieras genom förvaltningarnas interna personalkostnadspålägg (PO-pålägg).

Landstinget, via Koncernfinansiering, svarar även för pensioner intjänade hos AB Storstockholms Lokaltrafik före 1992 samt ett antal bolags pensionsförpliktelser intjänade mellan åren 1992 och 2001.

Personalkostnader, mkr	Bokslut 2016	Bokslut 2015	Förändr %	Budget 2016	Avvik Bokslut-Bu
Arbetsgivaravgifter enl lag o avtal	-3 945	-3 850	2%	-4 082	137
Pensionskostnader inkl löneskatt	-3 041	-3 084	-1%	-3 012	-29
Summa personalkostnader	**-6 986**	**-6 934**	**1%**	**-7 094**	**108**

Personalkostnaderna för 2016 uppgick till 6 986 miljoner kronor, vilket är 108 miljoner kronor lägre än budget. Avvikelsen består huvudsakligen av lägre kostnader för arbetsgivaravgifter än budgeterat.

Lämnade bidrag/Övriga kostnader

Lämnade bidrag/övriga kostnader uppgick till 71 681 miljoner kronor, vilket är 208 miljoner kronor lägre än budget.

Koncernfinansiering lämnar landstingsbidrag till förvaltningarna samt till AB Storstockholms Lokaltrafik (SL) och Waxholms Ångfartygs AB (WÅAB) och övriga bidrag till landstingets förvaltningar och bolag enligt tabellen nedan.

Som anslagsstyrd verksamhet redovisas bidrag till Norrtälje kommun avseende sjukvård för kommuninvånarna i Norrtälje. Utfallet blev 55 miljoner kronor högre än budget, vilket beror på att landstingsfullmäktige beslutat om utökad utbetalning till Sjukvårds- och omsorgsnämnden i Norrtälje.

Övriga verksamhetskostnader, mkr	Bokslut 2016	Bokslut 2015	Förändr %	Budget 2016	Avvik Bokslut-Bu
Tillskott till SL och WÅAB	-8 668	-8 028	8%	-8 668	0
Landstingsbidrag	-58 387	-56 242	4%	-58 387	0
Anslagsstyrd verksamhet	-1 456	-1 356	7%	-1 401	-55
Övriga lämnade bidrag	-92	-59	57%	-96	4
LÖF	-285	-309	-8%	-285	0
Övriga kostnader	-2 792	-1 121	149%	-3 051	259
varav omställningskostnader	*-899*	*-358*	151%	*-1 182*	*283*
Summa övriga verksamhetskostnader	**-71 681**	**-67 116**	**7%**	**-71 889**	**208**

Koncernfinansiering svarar för landstingets premier till patientförsäkringen i Landstingets Ömsesidiga Försäkringsbolag (LÖF). Premien för 2016 är i enlighet med budget.

Övriga kostnader uppgår till 2 792 miljoner kronor, vilket är 259 miljoner kronor lägre än budget. I övriga kostnader ingår omställningskostnader med 899 miljoner kronor, vilket är 283 miljoner kronor lägre än budget. I resultatposten ingår även vidareförmedlade statsbidrag till Hälso- och sjukvårdsförvaltningen.

4.1.3 Samlade skatteintäkter

Under rubriken samlade skatteintäkter redovisas förutom direkta skatteintäkter även generella statsbidrag och kostnader enligt utjämningssystemet.

De olika delposterna framgår av följande tabell:

Samlade skatteintäkter, mkr	Bokslut 2016	Bokslut 2015	Förändr %	Budget 2016	Avvik Bokslut-Bu
Skatteintäkter	66 822	62 990	6%	66 922	-100
Generella statsbidrag	5 634	5 128	10%	4 975	660
Utjämningssystemet	-1 447	-854	69%	-1 486	39
Summa samlade skatteintäkter	**71 010**	**67 264**	**6%**	**70 411**	**599**

De samlade skatteintäkterna för 2016 uppgick till 71 010 miljoner kronor, vilket är en positiv avvikelse mot budget med 599 miljoner kronor. Utfallet baseras på skatteintäktsprognos från december.[1]

[1] Skatteintäktsprognos 5, Sveriges kommuner och landsting 2016-12-23

Avvikelsen mot budget förklaras i huvudsak av att de generella statsbidragen är 660 miljoner kronor högre än budgeterat. Detta beror på att bidraget för läkemedelsförmånen har ökat samt på högre erhållna generella statsbidrag avseende flyktingmottagande och resursförstärkning till sjukvården.

4.1.4 Finansnetto

För att finansiera landstingskoncernens verksamhet, framförallt när det gäller investeringar, tar koncernfinansiering upp externa lån. Enheten lånar i sin tur ut till landstingets olika verksamheter. Av tabellen nedan framgår de ränteintäkter och räntekostnader som ut- och inlåningen ger upphov till. Under finansnettot redovisas även räntedelen av pensionsskuldens förändring.

Finansiella intäkter och kostnader, mkr	Bokslut 2016	Bokslut 2015	Förändr %	Budget 2016	Avvik Bokslut-Bu
Ränteintäkter	1 049	1 068	-2%	1 217	-168
Övriga finansiella intäkter	61	4	1399%	0	61
Summa finansiella intäkter	1 110	1 072	4%	1 217	-107
Räntekostnader	-892	-835	7%	-1 071	178
Räntedel i årets pensionskostnad	-215	-474	-55%	-360	144
varav jämförelsestörande post [1)]	*0*	*406*	*-100%*	*0*	*0*
Övriga finansiella kostnader	-61	-150	-60%	0	-61
Summa finansiella kostnader	-1 168	-1 459	-20%	-1 430	262
Summa finansnetto	**-59**	**-387**		**-214**	**155**

[1)] *Avser pensionsavsättning gällande mellanskillnad alternativregel och huvudregel*

Finansnettot för 2016 uppgick till -59 miljoner kronor, vilket är en positiv avvikelse mot budget med 155 miljoner kronor. Avvikelsen mot budget förklaras framförallt av att räntedelen i årets pensionskostnad är 144 miljoner kronor lägre än budget beroende på förändringar av de parametrar som ligger till grund för pensionsprognoserna. Avvikelsen mellan utfall och budget för ränteintäkter och räntekostnader beror främst på fortsatt låga marknadsräntor.

4.2 Investeringar

SLL:s del av investeringen i Citybanan redovisas i Koncernfinansiering. I samband med att SLL övertar förvaltaransvaret för de nya stationerna, vilket sker under första halvåret 2017, kommer investeringen att överföras

till Trafiknämnden. Aktivering och avskrivningar av anläggningstillgången kommer därmed också att ske inom Trafiknämnden.

Investeringar Mkr	Bokslut 2016	Budget 2016	Avvik AC-BU	Upparb grad (%)	Total utgift	Total budget	Total upparb grad (%)	Färdig-ställande (år)
Citybanan	378	403	-25	94%	3 704	4 516	82%	2017
Totalt investeringar	**378**	**403**	**-25**	**1**	**3 704**	**4 516**	**1**	

Årets investeringar i Citybanan uppgår till 378 miljoner kronor och budgeten för 2016 till 403 miljoner kronor.

4.3 Balansräkning

Balansräkning Mkr	2016-12-31	2015-12-31	Förändring
Tillgångar			
Anläggningstillgångar	57 183	52 193	4 990
varav utlämnade lån	*46 786*	*42 426*	4 360
Omsättningstillgångar	4 331	4 793	-462
varav kassa och bank	34	84	-50
Summa tillgångar	**61 513**	**56 986**	**4 527**
Eget kapital	**887**	**703**	**184**
Avsättningar (samt ev. minoritetsintresse)	**21 019**	**19 897**	**1 122**
Skulder	**39 606**	**36 386**	**3 220**
Långfristiga skulder	35 005	30 688	4 317
Kortfristiga skulder	4 601	5 698	-1 097
Summa skulder och eget kapital	**61 513**	**56 986**	**4 527**
Ansvarsförbindelser [1)]	24 025	24 843	**-618**

1) Avser pensionsförpliktelser som inte finns upptagna bland skulder och avsättningar

Balansomslutningen för Koncernfinansiering per den 31 december 2016 uppgick till 61 513 miljoner kronor. Den 31 december 2015 var balansomslutningen 56 986 miljoner kronor.

Anläggningstillgångarna uppgår per den 31 december 2016 till totalt 57 183 miljoner kronor, vilket är en ökning med 4 990 miljoner kronor jämfört med årsbokslutet 2015. Ökningen förklaras framförallt av att långfristiga fordringar i form av utlämnade lån till verksamheterna har ökat med 4 360 miljoner kronor. Av anläggningstillgångarna avser 3 704 miljoner kronor investeringar i Citybanan.

Landstingets ägande av dotterbolagen Landstingshuset i Stockholm AB samt AB Storstockholms Lokaltrafik redovisas i koncernfinansiering som

finansiella anläggningstillgångar, aktier i dotterbolag, och uppgår per den 31 december 2016 till 6 380 miljoner kronor.

Det egna kapitalet uppgår till 887 miljoner kronor per den 31 december 2016. Ökningen med 184 miljoner kronor jämfört årsbokslutet 2015 beror på 2015 års resultatdispositioner samt årets resultat för Koncernfinansiering.

Avsättningarna har ökat med 1 122 miljoner kronor. Detta beror i huvudsak på att pensionsskulden ökat och uppgick per den 31 december 2016 till 20 483 miljoner kronor.

De långfristiga skulderna har under året ökat med 4 317 miljoner kronor, beroende på ökad extern upplåning. Av de kortfristiga skulderna avser 356 miljoner kronor utnyttjad del av checkräkningskrediten, vilket är en minskning med 995 miljoner kronor jämfört med årsbokslutet 2016.

Enligt den kommunala redovisningslagen redovisas pensionsförpliktelser intjänade före 1998 avseende anställda i landstingets förvaltningsorganisation som en ansvarförbindelse. Ansvarförbindelsen uppgår den 31 december 2016 till 24 025 miljoner kronor, vilket motsvarar en minskning med 618 miljoner kronor jämfört med årsbokslutet 2015. Utbetalningar avseende pensionsrätt före 1998 uppgår till 1 287 miljoner kronor under 2016 och kostnadsförs löpande i form av personalkostnader.

4.4 Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalys Mkr	2016-12-31
Den löpande verksamheten	
Kassaflöde från den löpande verksamheten	586
Investeringsverksamheten	
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-378
Finansieringsverksamheten	
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-208
Årets kassaflöde	**0**

Årets kassaflöde uppgår till 0 miljoner kronor för 2016 för Koncernfinansiering.

5. Pågående rättsprocesser (tvister)

Inga rättsprocesser förekommer.

6. Övrigt

Samma redovisningsprinciper har använts som i den senaste årsrapporten.

7. Styrelsebehandling

Årsrapporten för 2016 behandlas i styrelsen den 4 april 2017.

8. Bilagor

Bilaga A Uppföljning intern kontrollplan 2016

UPPFÖLJNING INTERN KONTROLLPLAN 2016 – KONCERNFINANSIERING

Processer/rutiner	Kontrollmoment	Frekvens	Risk-värde	Riskbeskrivning	Åtgärder	Status	Kommentar
Omvärld							
Politiska beslut som påverkar de samlade skatteintäkterna och specialdestinerade statsbidrag	Finns process/-rutinbeskrivning framtagen Hur genomförs kontroller	Löpande	15	Avsaknad av process/rutin och kontrollbeskrivning kan bidra till väsentliga fel	Upprätta processbeskrivning med vilka kontroller som utförs.		Översyn är påbörjad och beräknas vara klar till 171231.
Rutinbeskrivningar							
Vilka kontroller utförs i processerna • Rapportering preliminär budget • Rapportering slutlig budget • Periodisering slutlig budget • Skattekonto • Betalningar • Pension • Personalrelaterat, övrigt • Övrig utfallsrapportering • Avstämning och rapportering • Förberedande prognosarbete • Prognos- och textkommentar bokslut • Årsplan likviditet • Likviditetsprognos • Övrigt	Hur genomförs kontroller	Löpande	15	Avsaknad av kontroll kan bidra till väsentliga fel	Uppdatera processbeskrivningar med vilka kontroller som utförs		Översyn är påbörjad och beräknas vara klar till 171231.

INTERNKONTROLLPLAN 2017 – KONCERNFINANSIERING

Riskområde	Rubrik	Riskbeskrivning	Konsekvens	Sannolikhet (1-4)	Konsekvens (1-4)	Riskbedömning (sannolikhet x konsekvens)	Åtgärd	Kontrollmoment	Frekvens	Riskägare/ ansvarig
Politiska beslut som påverkar intäkterna i koncernfinansiering	Omvärldsbevakning	Politiska beslut som påverkar de samlade skatteintäkterna och statsbidragen	Avsaknad av process/rutin och kontrollbeskrivning kan bidra till väsentliga fel	2	4	8	Upprätta processbeskrivning med vilka kontroller som utförs.	Löpande bevakning av omvärldsfaktorer	Löpande	Ekonomidirektör
Dokumentation över vilka kontroller som utförs i de olika processerna	Rutinbeskrivningar	Vilka kontroller utförs i processerna - Rapportering preliminär budget - Rapportering slutlig budget - Periodisering slutlig budget - Skattekonto - Betalningar - Pension - Personalrelaterat, övrigt - Övrig utfallsrapportering - Avstämning och rapportering - Förberedande prognosarbete - Prognos- och textkommentar bokslut - Årsplan likviditet - Likviditetsprognos - Övrigt	Avsaknad av kontroll kan bidra till väsentliga fel	2	4	8	Uppdatera processbeskrivningar med vilka kontroller som utförs	Löpande genomföra kontroller i processerna	Löpande	Ekonomidirektör